

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЦЕНТАР ЗА ИСТРАЖИВАЊЕ
НЕСРЕЋА У САОБРАЋАЈУ

ОБАВЕШТЕЊЕ О ЗАТВАРАЊУ ИСТРАГЕ ДОГАЂАЈА
AIR SERBIA, AIRBUS A319, РЕГ. ОЗНАКЕ YU-APA
АЕРОДРОМ "НИКОЛА ТЕСЛА", БЕОГРАД, 04. 11. 2016. г.

Основне информације:

Тип авиона:	Airbus A319-132
Произвођач:	Airbus S.E.
Регистарска ознака:	YU-APA
Серијски број ваздухоплова:	2277
Година производње:	2004.
Власник авиона:	„CIT Leasing Corporation”, С. А. Д.
Корисник авиона - оператер:	„Air SERBIA” а.д.
Квалификација вође ваздухоплова:	ATPL (A), важи до 31. 12. 2016. г. (A320/IR)
Број лета и аеродром дестинације:	JU404, Копенхаген (CPH/EKCH)
Место догађаја:	Аеродром "Никола Тесла", г. Београд
Датум и време догађаја:	04. 11. 2016. г. у 17:45 (ЛВ)
Повреде :	Нема повређених или погинулих лица
Штета:	Мање оштећење – огреботина уводника мотора број 2 (десни мотор)

Кратак опис:

Дана 04. 11. 2016. године, на позицији "С5" аеродрома "Никола Тесла", град Београд, у 17:45 ч. (ЛВ) дошло је до удара трактора-елеватора за утовар пртљага (тип AVIOGEI NS 450, аеродром "Никола Тесла" инт. број 3) у мотор број 2 паркираног авиона компаније "Air Serbia", типа Airbus A319, регистарске ознаке YU-APA, који је припреман за лет број JU404 (Београд-Копенхаген). У тренутку догађаја у авиону се налазила посада авиона, као и путници који су се укрцавали. Нико од чланова посаде и путника није задобио повреде и сви су наставили лет другим авионом.

Анализа и налази:

Дана 04. 11. 2016. године, током опслуге авиона оператера ``Air Serbia``, тип Airbus A319, рег. ознаке YU-APA, за лет ЈУ404, Београд (BEG/LYBE)-Копенхаген (CPH/EKCH), односно након утовара пртљага у предњи багажник предметног авиона, предрадник-возач трактора-елеватора за утовар пртљага, тип AVIOGEI NS 450 у власништву аеродрома ``Никола Тесла``, интерног броја – 3, добио је налог контролора опслуге авиона да помери трактор-елеватор од авиона. Том приликом, у близини трактора-елеватора није било другог лица које би помогло возачу трактора-елеватора у померању трактора-елеватора. Трактор-елеватор се налазио уз предметни авион, у положају за утовар пртљага у авион, паралелно са усисником мотора број 2 авиона. Предњи точкови (за управљање) на трактору-елеватору су били у равни са ивицама трактора-елеватора, односно у смеру – право. Иза трактора-елеватора, ван безбедносне зоне, налазиле су се приколице за превоз пртљага које су биле померене тако да трактор-елеватор може неометано да се удаљи од авиона. Возач је покренуо трактор-елеватор, спустио траку за утовар пртљага и усмерио предње точкове "у лево", те се након поласка и вожње са малом брзином уназад удаљавао од мотора број 2 авиона (односно ишао уназад и удесно). Како би исправио путању трактора-елеватора уназад, са циљем проласка кроз простор слободан између приколица за превоз пртљага, возач је окренуо предње точкове у другом смеру (у десно), чиме је трактор-елеватор кренуо да иде уназад и улево ка мотору број 2. Возач је схватио да је превише окренуо точкове, односно да није адекватно проценио положај трактора-елеватора у односу на мотор број 2 авиона, те је кренуо да коригује положај точкова, односно да их исправља. Убрзо, у 17:45 часова по локалном времену (ЛВ) трактор-елеватор удара носачем предњег левог ретровизора у оплату усисника мотора број 2 предметног авиона, у половини ближеј трупу авиона. Том приликом, долази до гребања горње шарке носача предњег левог ретровизора са

преносом боје на оплату усисника мотора, уз оштећење – огреботину дужине око 4cm и ширине 0.5-0.8 cm и дубине око 0.5cm, са благим увијањем околне површине око огреботине. Такође, око 50cm испод наведене огреботине, дошло је додира кабине трактора-елеватора о оплату усисника мотора број 2, са преносом боје трактора-елеватора у дужини од око 12cm и ширине до 1,5cm, без оштећења површине оплате усисника. Доња шарка носача предњег левог ретровизора је додирнула оплату усисника мотора број 2 око 5cm испод пренесене боје и око 4cm ван усисника, са благим трагом на оплати мотора и преносом боје.

У тренутку удара трактора-елеватора у оплату мотора, посада је вршила припрему за предстојећи лет, док је укрцавање путника било при крају. Авион је био прикључен на помоћни извор напајања (мотори су били искључени). Након консултација са оперативним центром оператера, одлучено је да се лет настави са другим авионом у који су посада и путници прешли и наставили са летом уз благо кашњење.

Након увиђаја наведеног догађаја, Центар за истраживање несрећа у саобраћају Републике Србије (даље - Центар) започео је истрагу у циљу утврђивања стварног и чињеничног стања.

Анализом прикупљених података и информација, установљено је следеће:

- возач трактора-елеватора за утовар пртљага је био у добром психо-физичком стању и обучен за извршење послова који су му додељени, при чему није био под утицајем алкохола или психо-активних супстанци;
- трактор-елеватор за утовар пртљага типа AVIOGEI NS 450 у власништву аеродрома "Никола Тесла", интерног броја "3", је био исправан и могао се користити за саобраћај и опслуживање авиона – листа исправних возила и средстава је издата у 13:30 (ЛВ);
- трактор-елеватор спада у средства којима је дозвољен непосредан приступ авиону, односно улазак у зону безбедности ЕРА1 (ЕРА1 се налази између најистуренијих тачака трупа и мотора ваздухоплова на растојању 3m и овој зони је дозвољен приступ само средствима којима је за опслуживање неопходан контакт са ваздухопловом);
- приколице за превоз пртљага су се налазиле на прописаном положају;
- возач трактора-елеватора је коректно утврдио почетни положај предњих точкова трактора-елеватора (којима се управља) и исправно је проценио потребу за кориговање положаја предњих точкова како би безбедно удаљио трактор-елеватор од авиона;
- несвесно, без намере, возач трактора-елеватора је извршио прекомерну корекцију положаја предњих точкова трактора-елеватора док се кретао уназад, при чему је дошло до качења носача предњег левог ретровизора о оплату уводника мотора број 2 (десни) авиона рег. ознаке YU-APA;
- оштећења настала на оплати усисника мотора број 2 на авиону рег. ознаке YU-APA одговарају конструкцији носача предњег левог ретровизора трактора-елеватора;
- у тренутку удара трактора-елеватора о оплату усисника мотора број 2, трактор-елеватор се кретао малом брзином, обзиром да након првог контакта горње шарке носача предњег левог ретровизора (и огреботине), постоји само пренос боје кабине трактора-елеватора на оплату мотора број 2, без оштећења оплате, уз благи траг доње шарке носача предњег левог ретровизора на оплати мотора;
- поред возача трактора-елеватора, није било другог лица које би могло да помогне возачу трактора-елеватора или му укаже на ненамерну грешку у управљању.

Закључак анализе и налаза:

Увидом у важеће прописе, посебно одредби Закона о истраживању несрећа у ваздушном, железничком и водном саобраћају (Службени гласник Републике Србије број 66/2015, даље - Закон), као и налаза започете истраге, закључено је да дати догађај не спада у удес или озбиљну незгоду, те је даља истрага предметног догађаја прекинута-затворена. На основу спроведене анализе и налази процењено је да се ради о незгоди, те у складу са тиме Центар неће доносити никакве безбедносне препоруке.

ГЛАВНИ ИСТРАЖИТЕЉ

Проф. др Небојша Петровић